

vare givne, skulde ikke medregnes ved Bestemmelsen af Maximumsbøvelene, og alt dette maatte naturligvis have en betydelig Indvirkning paa Fordelingen. Ved det tredie Aar havde man faa troet, at Procenten omtrent vilde blive nogenlunde ligelig over hele Landet, idet der ikke skete nogen Forandring ved det tredie Aars Finanslov fra det andet. At dette ikke er sket, ligger imidlertid simpelt hen deri, at Finansministeriet, som har foretaget Fordelingen mellem Skoleraadsstredene, ikke har taget Hensyn til Maximumsgrændsen. Følgen deraf har da ganske simpelt været den, at i de Amter, hvor der var forholdsvis faa Lærere — og da især Lærere med høiere Lønning — som fik Tillæg, har Maximumsgrændsen bevirket, at de lavere lønede Lærere have faaet noget mere Tillæg. Dette har imidlertid atter bevirket, at de Lærere, som i det foregaaende Aar have faaet for Meget, i det sidste Aar have faaet for Lidt, idet Lærerne i saadanne Amter, i det sidste Aar kun have faaet henved 10 pSt., medens de Aaret forud fik 29 pSt. De Herrer ville saaledes se, at de Lærere, som i det sidste Aar have faaet for Lidt, ialtsald kunne troste sig med, at de det foregaaende Aar have faaet for Meget. Derfom det havde været Tilfældet, at man ved at fortsætte med den Fremgangsmaade, som Regjeringen hidtil har brugt, vilde komme dertil, at Lærerne næste Aar vilde faae 29 pSt., og saa atter vilde gaa ned til 10 pSt., saa vilde de Herrer have Ret, men dette vil ikke blive Tilfældet. Da de Lærere, som det foregaaende Aar kun skulde have 15 pSt., have havt næsten 30 pSt., saa vilde de jo naturligvis ved at blive satte ned til 15 pSt. — da de 30 pSt. jo ere begrundede i Maximumsgrændsen — i Virkeligheden komme meget længere ned, nemlig omtrent ned til 10 pSt., men paa den anden Side vilde de ved næste Aar at blive satte op til 15 pSt komme op til Noget over 15 pSt, men de vilde dog selvfølgelig ikke komme op til 30 pSt. I det tredie Aar vil Bevægelsen ubetinget have udjevnet sig, og de Herrer ville ogsaa se, at det har den gjort i de tybste Amter samt i Amterne paa Verne paa 4 eller 5 Amter nær. Altsaa den Svingningsbevægelse, som har fundet Sted i Procenten, vil, naar man blot ikke for Fremtiden forandrer Reglen, nødvendigvis tage af, og det saa hurtigt, at der det følgende Aar næsten Intet vil være tilbage af den, og det derpaa følgende Aar vil den være helt forsvunden. Dette kan forudsiges som aldeles sikkert; men da man nu er bleven opmærksom paa den Feil — om man vil kalde det saa —, som er begaaet derved, at man ikke har taget tilstrækkeligt Hensyn til Maximumsgrændsen, saa er et jo muligt nu strax at gjøre dette, saa at man endog kan gaa ud fra, at man ikke behøver at vente to Aar, inden Procenten bliver lige over hele Landet, men at den kan blive dette

allerede til næste Aar. Jeg tror ogsaa nok, man maa kunne sige, at den Frygt, som Udvalget har næret for en vedblivende Ulighed i Procenten i de forskjellige Skoleraadsstredse, er ubegrundet. Et Andet er naturligvis, hvis man lægger stor Vægt paa, at alle Lærere i Krebsen skulde have 15 pSt. og ikke f. Ex. nogle 16 pSt. og nogle 14½ pSt. Gaar man ud fra, at dette er af Bigtighed, saa vil jeg indrømme, at man ikke vil kunne naae til et saadant fuldstændig ensartet Resultat ad den Vej, som Regjeringen hidtil er gaaet, og som man nu mener, at det er rigtigt at vedblive at gaa. Naar det dernæst siges: Ja, men den Uleilighed, som Regjeringen mener, der kan være forbundet med at gaa ind paa det, som Udvalget ønsker, nemlig at der skal fastsættes en fast Procent, kan dog ikke være saa stor, saa tror jeg dog oprigtig talt nok, man maa sige, at det vilde blive en meget stor og unødvendig Uleilighed for Ministeriet, dersom det skulde træde i Forbindelse med alle Landets Tusinder af Skolelærere og holde nysigtige Lister over, hvornaar de vare ansatte eller konstituerede, om de havde været 5, 10 eller 20 Aar i Tjeneste osv. Nu ved jeg nok, at det ærede Udvalg anviser en anden Vej at gaa, idet det siger: Det kan man jo lade Skoleraadene om! Men jeg vil da spørge: Hvor bliver saa Regjeringens konstitutionelle Ansvar af? Det forsvinder og føres over paa Skoleraadene; men jeg kan ikke se rettere, end at dette vilde være fuldstændig urigtigt. Skoleraadene kunne ikke — eller bør ialtsald ikke — have Ret til paa deres egen Gaand at bevilge Udbetalinger af Statskassen.

Fischer: Den ærede Ordfører for Flertallet indledede sit Foredrag med nogle Bemærkninger, som givde mig Anledning til at minde om, hvilken det Tillægs Oprindelse er, om hvilket dette Spørgsmaal dreier sig. Det forekommer mig nemlig, at baade den ærede Ordfører for Flertallet ved at drage en Parallel mellem Tillæget for Skolelærere og Dyrtdsillæget for Embedsmænd, saavel som det ærede Mindretal i sine Udtalelser kom til at stille disse to Tillæg saa lige, at det maatte gjøre det Indtryk, at man betragtede Tillæget til Skolelærerne ogsaa som et Dyrtdsillæget; men det har det aldrig været. Det har aldrig været betragtet som noget Dyrtdsillæget. Man vil let kunne overtøye sig om, at det forholder sig saaledes ved at tænke sig Reglerne for Dyrtdsillæget gjorte anvendelige paa Skolelærerne. Skete det nemlig, vilde de intet Dyrtdsillæget faae, thi fra Dyrtdsillæget ere de Embeds- og Bestillingsmænd udelukkede, hvis Lønning væsentlig bestaar i Naturalier; men det gjælder netop om Skolelærerne. Skolelærerne, ialtsald Skolelærerne paa Landet, have Bolig; de have Jordlob og Lønning i Sed dels in natura og dels efter Kapitelstart. Det er altsaa let at se,